

Complexnummer: 518931

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Kloostercomplex

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

518932, 518933

Woonplaats

Breda

Gemeente

Breda

Provincie

Noord-Brabant

Hoofdadres van hoofdobject

Nieuwstraat 27, 4811 WX Breda

Complexomschrijving

Inleiding

Ingeklemd tussen de Nieuwstraat en de Markendaalseweg ligt het voormalige KLOOSTERHUIS (1) met KLOOSTERKAPEL (2) van de zusters Franciscanessen Penitenten Recollectinen uit Roosendaal, beter bekend als de Liefdezusters. Het complex dateert uit 1904-'05 en is gebouwd naar een ontwerp uit 1896 van J. Lijdsman.

Het complex maakte deel uit van een groter geheel: ook de panden Nieuwstraat 21-23 (voormalig Claraklooster), alsmede de in 1985 geamoveerde, eveneens naar een ontwerp van de Bredase architect J. Lijdsman gebouwde schoolgebouwen aan de overzijde van de Nieuwstraat, behoorden tot het klooster. Omdat door de kloostergemeenschap voorrang werd gegeven aan de bouw van de school, is het eigenlijke kloosterhuis met de bijbehorende kapel pas in 1904-'05 gerealiseerd. Het interieur van de kloostergebouwen, maar voornamelijk dat van de kapel, is in de jaren zestig versoberd.

Waardering

Het complex is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarden: het is van belang als uitdrukking van de ontwikkeling van de zorg voor onderwijs door katholieke congregaties; het is van belang als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van een stedelijk congregatieklooster. Het complex heeft architectuurhistorische waarden: het is als voorbeeld van een sobere neogotiek van belang voor de geschiedenis van de architectuur; het vertegenwoordigt het oeuvre van de architect; het is van belang wegens de ornamentiek. Ensemblewaarden: het heeft bijzondere betekenis wegens de situering, verbonden met de ontmanteling en de daaropvolgende uitleg van

de stad. Gaafheid/herkenbaarheid: het complex is van belang wegens de architectonische gaafheid van het exterieur en een deel van het interieur.

Monumentnummer*: 518932

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 10 mei 2002
Kadaster deel/nr: 13583/4

Complexnummer

518931

Complexnaam

Kloostercomplex

Woonplaats*

Breda

Gemeente*

Breda

Provincie*

Noord-Brabant

Straat*

Nieuwstraat

Nr*

27

Toev.*

Postcode*

4811 WX

Woonplaats*

Breda

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

BREDA

Sectie*

A

Kad. object*

9562

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Aan de westelijke zijde van de Nieuwstraat staat, ten noorden van het oude Claraklooster, het voormalige KLOOSTER van de zusters Franciscanessen Penitenten Recollectinen uit Roosendaal. Het klooster is gebouwd in 1904-'05 naar een toen reeds acht jaar oud ontwerp van de Bredase architect J. Lijdsman.

Het gebouw heeft de tand des tijds zonder ingrijpende wijzigingen doorstaan. Oorspronkelijk had het een doorgang naar het Claraklooster. Tegen de achterzijde is waarschijnlijk enkele jaren na de bouw een drielaagse uitbouw gerealiseerd. De tegen de noordelijke gevel staande houten uitbouw, waarschijnlijk daterend uit 1905, is sterk gewijzigd.

Omschrijving

Het gebouw heeft een langgerekte, globaal rechthoekige plattegrond met een uitbouw tegen de achtergevel, telt twee bouwlagen plus een kapverdieping en wordt gedekt door een zadeldak met kruispannen.

De gevels zijn gemetseld in baksteen, voorzien van een hardstenen plint en dorpellijsten en worden verlevendigd door strengpersstenen strekken en banden. Tegen de gevels smeedijzeren sierankers.

De langgerekte straatgevel telt dertien vensterassen, waarvan de vierde, alsmede de negende van links halfsteens risaleren, bekroond worden door een topgevel en voorzien zijn van deuren: respectievelijk een vleugelpaneel deur

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

met rondboogvormig bovenlicht en een paneel deur met smeedijzeren deurrooster, voorzien van stijlcitaten uit de Art Nouveau. In het bovenlicht zijn geometrisch geornamenteerde glas-in-lood panelen geplaatst. In de risaliet van de vierde vensteras op de etage een samengesteld venster. De topgevel heeft hardstenen pylonen en wordt bekroond door een smeedijzeren pinakel

Op de begane grond, alsmede op de verdieping zijn achtruits schuifvensters toegepast. De zuidelijke zijgevel telt slechts twee vensterassen, met vensters als in de straatgevel. De noordelijke zijgevel is grotendeels blind. Op de begane grond staat een houten eenlaagse aanbouw, voorzien van houten rolluiken en samengestelde vensters.

Het interieur heeft nog grotendeels de oorspronkelijke indeling en is voorzien van eenvoudige stucplafonds, lambrizeringen met witte en zwarte geglazuurde tegels en polychrome tegelvloeren. Tegen de achtergevel, tussen het kloosterhuis en de bijbehorende kapel, staat een drielaagse aanbouw, voorzien van een plat dak.

Waardering

Het klooster is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarden: het is van belang als uitdrukking van de ontwikkeling van de zorg voor onderwijs door katholieke congregaties; het is van belang als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van een stedelijk congregatieklooster. Het complex heeft architectuurhistorische waarden: het is als voorbeeld van een sobere neogotiek van belang voor de geschiedenis van de architectuur; het vertegenwoordigt het oeuvre van de architect; het is van belang wegens de ornamentiek. Gaafheid/herkenbaarheid: het complex is van belang wegens de architectonische gaafheid van het exterieur en een deel van het interieur.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Klooster, kloosteronderd

Functie

Klooster

Monumentnummer*: 518933

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 10 mei 2002
Kadaster deel/nr: 13583/4

Complexnummer

518931

Complexnaam

Kloostercomplex

Woonplaats*

Breda

Gemeente*

Breda

Provincie*

Noord-Brabant

Straat*

Nieuwstraat

Nr*

27

Toev.*

A

Postcode*

4811 WX

Woonplaats*

Breda

Situering

Locatie

Nieuwstraat

29

4811 WX

Breda

Kadastrale gemeente*

BREDA

Sectie*

A

Kad. object*

9562

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Ten zuiden van het klooster van de zusters Franciscanessen Penitenten Recollectinen uit Roosendaal staat, parallel aan de Nieuwstraat en de Markendaalseweg, de voormalige KLOOSTERKAPEL, daterende uit 1904-'05 en gebouwd naar een ontwerp van de Bredase architect J. Lijdsman. De kapel is uitgevoerd in sobere neo-gotische stijl, met als inspiratiebron de veertiende-eeuwse Franse laatgotiek. Het gebouw heeft in de loop van de tijd enige wijzigingen ondergaan. In de jaren zestig is het interieur versoberd.

Omschrijving

Het kerkgebouw bestaat uit een schip van acht traveeën, waarop aan de noordelijke zijde een lager en smaller koor aansluit, bestaande uit twee koortraveeën en een drizijdig gesloten absis. Aan de zuidelijke zijde sluiten twee traveeën aan, bestaande uit een zangtribune met bovenkapel (voorheen een achterkoor). De kapel wordt gedekt door zadeldaken, voorzien van lei-in-Maasdekking. Op het dak staan verschillende houten dakkapellen in neo-gotische stijl. Ter hoogte van de derde en vierde travee (geteld vanuit het zuiden) heeft de kapel een eensteens uitspringend schijntransept, aan de westelijke zijde met een topgevel met nis, waarin een beeld van de H.Franciscus, getrappt klimmend bakstenen fries en bekroond door een hardstenen klokkenstoel.

De gevels zijn gemetseld in baksteen en voorzien van haakse en (bij absis en transept) overhoeks geplaatste,

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

eenmaal versneden steunberen, voorzien van hardstenen afzaten. Ook de dorpels zijn in hardsteen uitgevoerd. De kapel heeft banden en geboorte- en sluitstenen van kalksteen. De gevels hebben in elke travee een spaarveld en worden aan de bovenzijde afgesloten met een lijst met siermetselwerk en geprofileerde gootlijst. De zuidelijke gevel is blind.

De spitsboogvensters in schip en koor hebben kalkstenen maaswerk in laat-gotische stijl en zijn voorzien van glas-in-lood panelen. In de risaliet bevindt zich in een eenvoudig en ondiep, door kalkstenen neggen omlijst portaal onder korfboog, een vleugelpaneeldeur met driedelig bovenlicht met laat-gotische tracering. De deur is voorzien van een smeedijzeren beslag. De eenschepige kapel heeft netgewelven op schalken, alle met verschillende kalkstenen kapitelen met florale motieven. Van belang zijn verder onder meer de polychrome tegelvloer met bloemmotieven en geometrische figuren, de zangtribune met paneeldeuren met glas-in-lood vulling en houtsnijwerk in de deuroplijstingen en neo-gotische nis met beeld van de H. Franciscus en de neo-gotische orgelkas van de firma Vermeulen. Tweeklaviers orgel, gemaakt door M. Maarschalkerweerd in 1905, in 1939 door Vermeulen gepneumatiseerd.

Waardering

De kloosterkapel is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorische waarden: het is van belang als uitdrukking van de ontwikkeling van de zorg voor onderwijs door katholieke congregaties; het is van belang als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van een stedelijk congregatieklooster. Het complex heeft architectuurhistorische waarden: het is als voorbeeld van een sobere neogotiek van belang voor de geschiedenis van de architectuur; het vertegenwoordigt het oeuvre van de architect; het is van belang wegens de ornamentiek. Gaafheid/herkenbaarheid: het complex is van belang wegens de architectonische gaafheid van het exterieur en een deel van het interieur.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Klooster, kloosteronderd

Functie

Kloosterkapel(TFU)